

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSEK JÁNOS.

A hirdetésokat, előfizetéseket s a reklamációkat s
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

Városi közfürdő.

Léva városában nincs közfürdő, amit a nép használhatna. Hát bizony ez már régi baj, amely minden nyáron nyílt kérdésként áll a közönség elé, télen azonban persze megfeledezünk róla. Régebben úgy segítettünk a bajon, hogy a város északi és nyugati része a Perc pataknak a zugó feletti részébe, a Nagy-A, C-be vagy a kishidhoz járt fürdeni, míg a déli és keleti rész lakossága a libamalomnál és attól lejjebb fürdőzött. Most, úgy halljuk, hogy a városi hatóság egy helyet jelölt ki a közönség részére. Tekintettel arra, hogy nemcsak az alsóbb néposztályok, de városunknak csak nem minden polgára most már arra van utalva, hogy a szabadban kénytelen fürdeni, mert hisz az uszoda most már nem felel meg rendeltetésének, nem gondolja-e a városi hatóság, hogy ezzel az intézkedésével még inkább aktuálisá tette a közfürdő létesítését?

Nincs egyetlen hely Léva városában, ahol a polgárság a fürdés idején akadálytalanul fürödhetne. Kénytelen a városból messzire a poros uton óra hosszat gyalogolni, ember nem járta helyet keresni, hogy öltöző bódé hiányában valahol megfürdöhessen, anélkül, hogy kihágást ne kövessen el s aztán kénytelen ismét a több kilométernyi poros utat a városba vissza megtenni úgy, hogy semmi nyoma sem marad a fürdésnek. A Perc patak pedig itt folyik a városon keresztül, de a lévai embernek mégis annyira van, mint a Garam, mert ahhoz hamarabb hozzátérhet. Nem gondolja-e a hatóság, hogy az egy községnél is legelőbb követelmény, hogy fürdője legyen, vagy legalább alkalom nyújtassék a lakosoknak a fürdésre?

Ha már közfürdőre nem is telik, amit szintén hiába sürgettünk, legalább nyárra gondoskodjék a város fürdőhelyről, hiszen vizet nem kell venni. Már az ókori népek is első és legfőbb kelléknek tartották a városokban és községekben a fürdőket. Bizonyoságot szolgáltatnak erre névze az ókori ásatások, melyek mindenütt nagy és kényelmes fürdők nyomait tárják fel a késő utódok előtt. Nálunk azonban erre még nem jöttek rá, mivel nálunk a mosakodás nem a fürdőkben, hanem a papiroson, az újságokban történik. Ezért aztán ne csodálkozzék az idegen, ki nálunk fürödni akar, ha kiküldjük messze, a libamalom alá, ahol a delelő marhák között a porban le is vetkőzödhet, meg is fürödhet.

Hát ez egyszerűen lehetetlen állapot. Nem lehet tovább tűrni, hogy egy rendezett tanácsú városban ne legyen akármilyen primitív uszoda, amelyet a közönség forró nyári napokon igénybe vehetne. Minthogy pedig a multak tapasztalatai arra oktatnak, hogy a közönséghez hiába szólunk ebben a kérdésben, hogy ott süket fülekre akadónk, minthogy az egész művelt közönséget semmiféle társadalmi kérdésben, tehát ebben sem, egyöntetű eljárásra bírni amugy sem lehetne, nem marad más hátra, minthogy a város vezetőségének figyelmét felvívjuk ezen nagyon is érezhető hiánynak a megszüntetésére.

Hiszen a város legkönnyebben oldhatná meg ezt a kérdést, — minden esetre sokkal könnyebben, mint akár egyesek, akár testületek. Egy pár száltát, egy pár gerendát a város legelőbbban tudna beszerezni és a munkaerő, amely ilyen épület összerakására fordítatik, oly csekély, hogy az igazán szót nem érdemel. Nem vagyunk szakértők az uszodaépítés terén, de azt hisszük, nem blamáljuk magunkat túlságosan, ha egy, a mi igényeinknek megfelelő uszoda felállításának költségeinek a maximumát 3000 koronára tesszük. Ezen befektetés 5% kamata 150 korona, javításokra felvesszünk 50 koronát, úgy, hogy az évi kiadás 200 koronára rugna. Nem hisszük, hogy nem akadna vállalkozó, aki az így instruált uszodát — természetesen a város által megszabandó fürdődíjak mellett, — át nem venné.

Úgy tudjuk, hogy a lévai uradalom a zugó-szigetet hajlandó volna a városnak eladni. A városnak ugyanis szüksége van arra, hogy a tanuló ifjúság részére játszótér szeressen. Talán meg lehetne ezt a két kérdést együtt egyszerre oldani azáltal, ha a város valamiképen meg tudná szerezni, ott az uszodát is ki lehetne bővíteni s a játszótér számára is volna elég hely, sőt lehetne csinálni szép kis, mulatóhelynek való ligetet.

De ha nem lehetne ezt a vételt az anyagi áldozat nagysága miatt nyélbe ütteni, a Percen valahol mégis csak lehetne helyet találni, hol a közönség számára fürdőt lehetne nyitni, amelyet mindenki a megszabandó díjak ellenében igénybe vehetne.

Hogy milyen fontos kérdés ez, arra csak városunk tisztí orvosa adhatna feleletet. De a városi hatóság is tudatára ébred ennek, ha nem sajnálja a fáradságot s érdeklődni fog az iránt, hogy Léva rendezett tanácsú városnak közönsége, hol és miképen

fürdik a nyár idején? Bizonyára olyan tapasztalatokat fog szerezni, hogy haladéktalanul gondoskodni fog arról, miszerint Léva városa, ez a tizezer lakossal bíró, intelligens, rendezett tanácsú város, rendes fürdővel is bírjon.

A magyar szabadsalom multja s jelene.

Az első magyar szabadsalmat 1867. évi június 10-én az új alkotmányos kormány adta ki, még pedig „Lebeda M. s Társai“ prágai cégnek egy hadügyi találmányra. A szabadsalomjogi intézmény tulajdonképpen ettől az időponttól számítandó, dacára annak, hogy egy 1822. évi helytartó tanácsi rendelet már korábban honosította meg; de ami ellen az 1825/27.-ki országgyűlésen a Karok s a Rendek alkotmányjogi szempontból tiltakoztak s gravamenjeik közül a 45. pontban kívánták annak a visszavonását, ami meg is történt, jóllehet 1835-ben azért újból életbe lön léptetve. A szabadsalmi intézmény a magyar törvénytárban először az 1840. évi VIII. t. c. megalkotásával jelenik meg. Ennek a 66 §. úgy intézkedik, hogy a „találmányi szabadsalmi levelet kívánók, a fennálló szabályokhoz alkalmazkodjanak“, vagyis az 1822. évi helytartótanácsi rendelethez. Így lön e rendeletből jogforrás.

A szabadsalmi szabályokat csak 1867-ben rendezték s az 1870. évi XVI. t. c. alapján kötött vám és kereskedelmi szerződésben is ki lön mondva, hogy a monarchia valamelyik államában megadott szabadsalom, a másik állama területén is érvényes. Ezek a jogforrások azonban csak az anyagi jogot s az eljárást szabályozták, de a felek képviselőit névze nem történt rendelkezés.

Az, hogy ügyvédek feleket képviselhetek, magától értetődő dolog volt mindig; azonban a szabadsalomban való jártassághoz nemcsak jogi, de műszaki ismeretekre is lővén szükség, sőt az utóbbiak még fontosabbak, azért a hatvanas években külföldi mintára szabadsalmi irodák (Patent Bureau) létesültek, melyek a képviseltetést hivatászerűleg minden különös kvalifikáció nélkül üzhették, de amelyek mégis rendes mernökök embereket egyszerű iparhatósági engedéllyel foglalkoztattak.

1895-ig a miniszterium adta ki a szabadsalmakat. A szabadsalmi irodák tulajdonosainak különös képességét kimutatni nem voltak kötelesek s így máskor is vállalkoztak, akiket a felek rendes képviselőiül a hatóságok el is fogadtak s végzéseiket is ezeknek az utján kézbesítették.

Az 1887. évi XXVI. t. cikkbe foglalt vám és kereskedelmi szerződésnek XVI. szakasza azt mondja, hogy a szabadsalmi ügyet közös egyetértéssel kell elintézni, mely rendelkezés közös megállapodással az 1893. évi 41. cikkkel fölbontott azon oknál

ogva, mert egy közös törvénytervezetben a két államnak a kormánya megegyezni nem tudott, miáltal a szabadalmi ügy terén visszanyertük önállóságunkat.

Igy jött létre az 1895. évi XXXVII. t. c., mely 1896. évi március 1-én lépett életbe. Ebben a felek képvisellete már szabályozva van, amennyiben a 15. §. kimondja, hogy az, akinek belföldön rendes lakhelye nincs, csak akkor kaphat szabadalmat, valamint az ebből eredt jogokat csak akkor gyakorolhatja, ha belföldön lakó képviselőt nevez meg; míg a 27. §. kimondja, hogy a felek a szabadalmi hivatal előtt személyesen járhatnak el s ha ezt tenni nem akarják, kötelesek magukat ügyvéd vagy hatóságilag jogosított szabadalmi ügyvivő által képviseltetni. Szabadalmi ügyvivő azonban csak az lehet, akinek mérnöki oklevele van s a szakvizsgát letette, a kereskedelemügyi m. kir. minisztertől szabadalmi ügyvivői jogosítványt kapott s az előírt esküt is letette.

A szabadalmi ügyvivő a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium fegyelmi hatósága alá tartozik. Van azonban egy átmenet is, mely szerint az eddig jogszerűleg fennálló irodák tulajdonosai számára, a király kegyelemből az ügyvivői jogosítványt megadta. Mindez szükséges, mert hiszen az eljáró képviselő becsületességéhez sokszor igen nagy anyagi érdekek fűződnek. A feltaláló az ő találmányát szakember által kénytelen ismertetni, minek folytán neki teljesen ki is van ezolgáltatva, amennyiben kijátszhatja úgy, hogy egy bizalmi embere által mint saját találmányát előbb jelenti be, miáltal a feltaláló lehetetlen feladat elé lesz állítva, mert neki kell bizonyítania, hogy ő az első feltaláló. Ez tehát igen nagy hiánya a törvénynek. Az igazi feltaláló még akkor sem kaphatja a szabadalmat, ha véletlenül beigazolja, hogy ő az igazi feltaláló; legfőlegb csak annyit érhet el, hogy a szabadalmat a másik sem kapja meg; mert ha a

közzé való tételtől számított 60 napon belül nem él fölszólalással, mihez szükséges, hogy a szabadalmi közlöny hirdetéseit figyelemmel kísérrje, mi pedig igen ritkán esik meg; igen könnyen elesik a jogtól is meg a velejáró haszontól is.

Ezért van szükség a képviselőt erkölcsi kvalifikációjára, hogy mint erkölcsileg garantált egyén, ilyesmit ne tegyen. A szabadalmi hivatal előtt való eljáráshoz ügyvéd vagy szabadalmi ügyvivői kényszer van, de szabadsalom bitorlási büntető ügyekben a kártérítés iránt való perekben, hites szabadalmi ügyvivők képviseltetési joga nincs megengedve.

A hites szabadalmi ügyvivői iroda megkülönböztetendő a jogosítvánnyal nem bíró vállalatoktól mint szabadalmi irodáktól. A szabadalmi ügynek financiai része, a magánvállalkozás körében hagyatott meg.

A szabadalmak kieszközölésével való hivatásos foglalkozás eltöltve azért nincsen s az ilyen vállalatoktól sem az iparigazolvány, sem pedig a cégbejegyzés nem tagadható meg; azonban ezek csak szabadalmakat értékesíthetnek, mely működési körük ilyen formán tehát legkevésbé sem ártalmas. A feltalálóra nézve legnehezebb a szükséges pénznek az előteremtése, már pedig az eszmét csakis így lehet a gyakorlatba vinni. Ámde a feltalálók rendszerint csak szegény emberek s így a magánvállalkozás, a közvetítési iroda a szabadalomnak a megszerzésére nagyon jó, csak az a baj, hogy rendszeren usztorázó feltételek mellett szokott a szerződés megkötettni.

Az ilyen irodák a feleket sem polgári, sem pedig büntető ügyekben nem képviselhetik, beadványokat nem készíthetnek, mert a zúgírászat bűnebe esnének s amugyis a képviselőt díjazás mellett történik. Ámbarozt is kijátszák még pedig úgy, hogy a szabadalmi törvényben képviselőre jogosított személyek által jegyeztetik ellen a

maguk szerkesztette beadványukat s így a formai követelményeknek elég van téve. Az ilyen iroda tulajdonosa legtöbbször nincs műszaki képzettsége, jóllehet sokszor tilalom dacára is használják a műszaki irodai vagy mérnöki irodai elnevezést. Az ilyenek szeretik a különféle címeknek a használatát is s az ipartörvény rendelkezésének ellenére cégükbe cégjegyzés nélkül, eszményi szavakat szeretnek cégtoldat gyanánt be-csempészni, fantasztikus nagyságu alapítókat hirdetni, dacára vállalati tőkájük kicsiny voltának. Hiába büntetik az ilyesmit, azért mégis csak megkísérlik.

Vizy Ferenc.

A nemzeti nevelést és jellemképzést elősegítő segédzsakról.

Közi: nemes Hatos István középisk. vívótanár.

Most, hogy sok évi lankadatlan és kitartó munkássággal minden szaktényező szakirodalmi és gyakorlati tevékenységével felrázni igyekszik az eddig tespedésben szenvedett testnevelési ügyet és arról a közoktatási kormány is hehatóbb és komoly intézkedéseknek szükségét már időszerűnek látta, amit igazol egy testnevelési szakfelelős kinevezése és a közokt. minisztériumhoz lett berendelése, a megvalósuláshoz közeleg a testnevelési ügynek intenzívebb haladása.

Hogy mily égető szükség volt már és van arra a mai túlterheltségtől idegessé nevelt ifjuságunkat illetőleg, azt a tanügy férfiai és az iskola orvosa, de egyáltalán az orvosszakértő körök, nemzetegészségügyi okokból már régebben elismerték és most, sajnos, hogy ez mivelünk mindig úgy volt és van, csak a művelt nyugat inspirációja folytán, terelhetők azon mederbe, amelybe az most bezökkent.

No de nem szándékom ismétlésekbe bocsátkozni, mert aki és akik ezen ügy iránt érdeklődtek, szakfolyóiratokban, a napi sajtóban és így többek között a „Bars” hasábjában is, megtalálták a lelkes küadók tanulságos szakcikkeiket s így én csak a

Zsók nem minden malicia nélkül adta meg a választ:

— Hát azért, mert Önt már nem tartom veszedelmesnek magamra nézve!

Ami, tekintve a harminc évi korkülfömbiséget, nem is volt rosszul mondva, de amit a még a mindig nagy Don Juan hirben álló főbíró igen zokon vett.

Bizonyosan caupa bosszúból ingerelte fel ellene az urát. És éppen ezen a delután kellett, hogy eljőjön a Nőegylet tisztelt elnöknője, hogy Zsókot felkérje a rendezendő néptünnepély alkalmával az egyik sátorban virágot árulni.

Zsók ugyan nem igen vágyott a nyilvános szereplésre, de ide igen szívesen elment volna. Az ura azonban igen udvariasan sietett kijelenteni.

— Megbocsásson, Nagyságos asszonyom, hogy nem egyezem bele, hogy a feleségem elmenjen, mert anyagi helyzetem nem engedi, hogy most költsékezzem.

Istenem, ilyen szégyent!

Szegény Zsók bizony nem bánta volna, ha a föld megnyílik előtte és ő oda bujhott volna szegényletében. Hát okvetlenül kell a világnak tudni, hogy az ő anyagi helyzetük nem valami fényes és ami még bosszantóbb, kell e azt mindenkinek tudni, hogy az ura zsarnoki hatalma alatt nyög?

Istenem, hogy menjen ő ezek után a többi asszonyok közé: szinte már hallja a gunyos kérdést?

T A R C A.

Ha csak addig tart az Élet.

Ha csak addig tart az Élet,
Születéstől a halálig,
Ha csak addig égek érted,
Míg a szívem porrá válik:
Hová lesz a tenger bánat,
Ha a sirnak hantja főd bé?
És a lelkem ha feltámad,
Nem ismerne soha többé?

De én tudom, sem a térnek,
Sem időnek nincs határa,
Ha lelkem a sirba tér meg,
Nem enyészet köde várja.
Földi uton végig járván,
Hazavisz majd táradt lábam:
S mint örül majd, aki vár rám,
A sir nyitott kapujában.

Itt hagyom mind, ami földi,
Itt hagyom a sarat, szennyet,
Lelkemet egy új vágy tölti:
Keresni a régi mennyet,
Ahol egykor éltünk ketten,
S együltt leszállnak miadörökre,
Bár egy szeszélyes véletlen
Ide vetett e sárrögre.

Valahol egy szebb világ van,
A lelkemmel sejtem, érzem,
Mámoritó boldogságban
Az enyém lesz ott egészen.
Otan újra rátalálunk,
Kedves rózsám, mi egymásra.
Vissza sa néz édes álunk
Többé e bus állomásra.

Xersék János.

A z s a r n o k.

Irta: Farkasné Sipos Erzs.
Folytatás.

Különb, az igazat megvallva, a főbíró egy kis tapasztalatról is beszélt. Egyszer ugyanis Zsók egy fél kilo szaloncukorba fogadott vele, amit szerencsésen el is vett. A cukrot ugyan megvette, de, hogy azt hiánytalanul el is küldje, ahhoz már nem volt elég erős. De, hogy a mennyiség mégis meglegyen, az üres papirosokba kockára vágott burgonyát csempészett be.

A főbíró igen gavallérosan vágott vissza.

Egy félóra múlva a hajdu két kilo finom Kuglerkával jött vissza, amit Zsók minden lelkiismeretfurdalás nélküli fogyasztatott el Bandival egyetemben.

Még az urát is megkínálta, aki azonban kötelességének tartotta a sok édesség közé néhány savanyu bonbont is vegyíteni; azaz: szegény Zsók megint csak kikapott.

De a főbíró tulajdonképpen nem is ezért neheztelt meg. Egyszer ugyanis gunyosan a szemébe vágta Zsóknak, hogy ugyancsak meglátszik rajta, hogy zárdában nevelkedett, mert ha az ura nincs otthon, nem mer férfivendégeket fogadni.

Mire Zsók nagy hirtelen visszafel:

— Tessék, próbálja hát maga!

A főbíró erre önhittent csavart egyet összebevegült bajuszán.

— Hm! és ha szabad tudnom, miért vagyok éppen én kivétel?

magam részéről óhajtok még egy kis szakismertető értékezőessel, ezen lap hasábjainban néha-néha megjelent cikkeimre reflectálva, jelen cikkem címére való utalással is annak szellemében, a testneveléstől ugyan teljesen eltérő és annak keretébe nem is tartozó, de hivatásánál és rendeltetésénél fogva a *nemzeti nevelés és jellemképzés* segéd-eszköz erejével bíró szakomra a közfigyelmet felhívni, amely szakom rendeltetését a közelebbi kormány is méltányolta és annak miniszteri rendelettel a középiskolákban leendő oktatására az engedélyt megadta.

Ezen szak a *kardvívás*!

Aki a vívást gyakorolta, ha azt alaposan magára és küzdő ellenfelére nézve, figyelemmel kísérte és nem csupán testnedvi mechanotechnikai ügyességi okokból fogta és fogja fel, meggyőződhetett, hogy ez a legnemesebb, legférfiasabb jellemképző és lelki fegyelmességet szülő küzdő, amelyben az akaraterő a testet és annak szerkesztését ruganyossá idomítja. — Ezt teszi a vívás általában és csak is akkor, ha ezt minden nemzet a maga nemzet lélektani mikéntjében, nemzeti erejének korlátain belül, gyakorolja.

Igy jöttem én reá arra, hogy a már több mint 10 év óta, modern vívasként vívott sokoldalú olasz vívás, *határozottan csak az olaszoknak való*, míg ebből és úgy a francia, német stb. vívmódorokból és módzerekből nemzeti jellegünkre, fajbeliségünkre alapított *magyar kardvívórendszert* alapítottam meg, azt nehéz küzdelmek árán, az ország több városában, úgy Bpsten is oktattam, míg végül, meggyőzve az intéző köröket, rendeltetésem magaslatáról, most újabban itt a fővárosban és innen kiindulva, majd az országra is kiterjeszkedőleg, oktatni nyílt és nyíland alkalmam.

Magyar kardvívórendszerről, már e lap hasábjain is, időről-időre beszámoltam. Mint az országos közegészségi és iskola-orvostanári egyesület tagja, meg 1908. évben ugyancsak szakfelolvasást tartottam, amely az „Egészség” című havi folyóiratunk ugyanaz év 179. számában le is lett közölve és mivel Egyesületünk a rendszeres cenzuryosságáról, tudományos alapon, tehát nemzeti, lelektani, nemzetegészségi, bionctani *psycho-physiologic* erejéről, tudományt nyert, azt lelkesen felkarolta és magáéva

tette, azonban a beállott politikai események miatt, dűlőre nem vihette.

Hogy hogyan alapozza és fejleszti a vívás általában a jellemet? és így magyar kardvívórendszerem is a mi nemzeti jellegűket és minden fajbeli tulajdonságainkat, ezt röviden, tudományosan e helyütt is igyekszem megvilágítani.

Minden bölcsesz, vagy természettudós, tehát *philosophus*, akár a tanári, akár az orvostanári szakból, tudja azt, mi a lélek és hogy lehet arra hatni. — Azt is tudja, hogy nemzetközi lélek nincs, nem is lehet, mert az a természet-törvényekről fogva, nincs, de igenis van nemzeti lélek, amely a nemzeteket, népeket, fajokat egymástól megkülönbözteti.

Nevelni tehát csak a lelket lehet, amely az ésszt, a szellemet, az értelmet, az akarat-erőt csálja nyert külsőbefolyások által.

A jellemképzéshez is tehát a lelket kell finomítani, nemesíteni és ez a nevelés alapköve. A vívás, minthogy mint említém a lélekre hat, azt formálja és nemesíti, neveli a jellemet és csiszolja.

A magyar kardvívás tehát a magyar nemzet ezen lelki tulajdonsait neveli, mert minden mozzanata ezen tulajdonságokra van alapítva.

Minthogy azok szerint rövidesen rámutattam, az a vívás sem sport, sem testnevelési, hanem *határozottan* pedagógus szak!!! annak oktatására e szakra külön képesített szakokrokra van szükség, kik a kelő lelki és szellemi intelligenciával is képzettséggel bírva, képesítve, az oktatást ily szellemben vezessék.

Ezt pedig sem az olasz vívással foglalkozó atvedlett magyar vívómesterekre, még kevésbé olasz mesterekre, de tornatanárookra, kik vagy a nemzeti tornacsarnokban lett kiképzésük ideje slatt, az ott oktató magyarból lett olasz mester által, avagy vívómagánteremben olaszrendszerben nyert kiképzés alapján, ifjúságunkat de különösen tanuló és iskolaköteles ifjainkat testileg és szervezetenleg megbénítás, *bizni nem lehet, nem szabad!*

Ha tehát nemzeti nevelésügyi szaknak van elismerve a kardvívás, úgy ezt minden nemzet is így mi is, nem sport és testnevelési üzleti, és üzleti-celű meckano-technikai műügyességgé lett átfajlásához járuljunk

hozzá, amely a nemzeti szellemet ifjúságunkból kiölve, annak romlását vonja maga után, hanem tartauk még is fen nemzeti jellegünket fejlesztő és éltető magyar kardvívórendszerünket ép úgy, mint azt más nemzet is megőrizni igyekszik, — volt és van a mi nemzetünkben ép oly erő, amely mindenkor megálta és megállja helyét, ha annak érvényét kell szerezni. — Világszerte ismeretes és rettegett volt a magyar karddal szerzett dicsőség és az a jövőben is megővja azt, ha arra szükség leend, de arra nevelni kell az ifjúságot, a jövő nemzedéket, mert az olasz kard hazánknak még nem szerzett babért, a mostani olaszvívás pedig, mint teljesen idegen vérmérsékletű nemzet által reánk oktrojált és nemzeti erőnkön túl menő vívás, ifjúságunkat nemzeti jellegéből kivetkőzteti és orfeumi productios tetszetősségénél fogva megbenítja.

Ismétlem, a kardvívás komoly pedagógus szak és így, midőn én magyar kardvívórendszeremet figyelemreméltatásul nyilvánosan és bátran ajánlom, ezzel tisztán hazánknak és nemzeti nevelés ügyünknek tessék szolgálatot, mert ezzel minden igaz és lelkes hazafi, aki hazáját szereti, *tartozik!!!* hazájának, társadalmának meg- és fentartása érdekében.

A nemzeti nevelésügy nemzeti ügy, amely sem ország, sem világbajnokságra nem emelhető, mert akkor komoly rendeltetésének jellege elvész és így a *magyar kardvívás*, mint ilyen nem a verseny játéka, hanem a *psycho-pedagogia segédszaka*.

Különfélék.

— **Kamarai jelentés.** A beszercebányai kereskedelmi- és iparkamara most adta ki a kerületét kénező Árva, Bars, Hont, Liptó, Nógrád és Zolyom vármegyék továbbá Selmec-Bálabánya törvényhatósági joggal fenűhazott városnak az 1911. évi közgazdasági viszonyairól szóló jelentését. A va kos füzet hű es kimerítő képét adja közgazdaságunknak s a kamara serény működésének. A mult esztenőő a kamara működésének 21.ik éve volt. A kamara az elműt évben négy közgyűlést és egy or-

Junius 11.

Dolgozatot kaptunk. Könnyű szitkokkal illettem Vörösmarthyt, mert megirta Zalán futását. A papa meg skarta csinálni a dolgozatot. Nem engedtem. Az iskolában tolyton arról elmélkedtem, mit is tudnék Zalán futásáról írni. Délben én maradtam legutolsóinak. Óra után rendszeren végig néztem a padokat, nem hagytak-e ott valamit. És ime az utolsó padban találók egy Vörösmarthy dolgozatot. Valaki elvesztette a piszkozatát. Sajnáltam szegényt, hogy még egyszer kell kido'goznia. De hiába, ez a létért való küzdelem.

Harmadnap kikaptuk a dolgozatot.

— Az enyém biztos jeles — gondolám és jóízűen véstem ki a padba *Pirók* (Schwarz tanár ur) nevét.

— Mergó és Bundás — mondá *Pirók* haragosan. Maguk egymástól írták le a dolgozatot. — Bundás nagyot nézett. Én már tudtam, miről van szó.

— Valljon be mindent, Bundás.

És Bundás bevallotta, hogy a dolgozatát Gyulai Páltól csente.

— És maga, Mergó?

— Én találtam egy piszkozatot.

— Az az enyém volt — fakadt ki Bundás, miközben a szeme szikrát szórt felém. Ő persze már előbb letisztázta volt. Az én szegyenem mégis nagyobb volt. Mert Bundás legalább Gyulai Páltól plagizált. De én — csak tőle.

— Drágam, miért nem jöttél el az ünnepélyre? Oh, mi ilyen nagyszerű volt az egész!

Igaz ugyan, hogyha Fehér valamiért nehezelt Zsókra, az asszony addig hiszkedett neki, míg az mosolyogva magához nem ölelte.

— Menj, te csunya — ami körülbelül azt jelentette — te édes.

Ma azonban és épen az ünnepély napján Zsóki hiába faradt, az ura igen hidegen és határozottan utasított vissza minden közleledést:

— Kérem, ne zavarjon!

Ez ugyan igen finoman volt mondva, Zsóki azonban igen elsomorodott; ő ugyanis úgy gondolkodott, hogy ilyen igen finoman és udvariasan csak azzal szoktunk beszélni, akit nem szeretünk.

Majd duzzogva tilt le a dívánra s onnan nézte milyen elegansan kiöltözött a zsarnok és ment el itthonról, bizonyosan az ünnepélyre. Zsóki pedig maradjon itthon és dajkálja Bandit.

Zsóki eleinte valami bosszura gondolt, de aztán, mikor nyugodtabb lett, az urának adott igazat mégis.

És ha őt nem szereti, akkor is igaza van, mert ugyan mit is szeretne rajta, hiszen ő olyan szeszélyes és rossz.

Aztán sem nem szép, sem nem okos.

Mindezeket a kocsiban alvó Bandi tőlőlé hajolva gondolta el Zsóki. És lassan az ő szemére is rájött az álom s fejét a kocsi oldalára hajtva, csendesen elaludt.

Néhány pillanat múlva azonban hirtelen felriadt, azt álmodta, hogy valaki áll mellette.

És mikor szemét felnyitotta, a kiálhatatlan zsarnok állt előtte, aki a Zsóki örökké boglyas haját simogatva mosolyogva szót hozott:

— Zsóki, édes, siess felöltözni, a kocsi már itt van, megyünk az ünnepélyre!

Vége.

Szeméivények Mergó naplójából.

Junius 10.

Mint rendszeren, későn jöttem az iskolába. *Pirók* (Schwarz tanár ur) már benn volt és a dolgozatokat osztotta szét. Nemsokára rám került a sor.

— Hallja Mergó, magát mindig nagy számárnak tartottam. De azt még sem hittem volna, hogy olyan nagy számár, amilyenek a dolgozatában mutatkozik.

Ez a hosszú körmondát egészen kihozott a sodromból.

— Tanár ur, kérem...

— Na, csak hallgasson. Szinte azt kell feltennem, hogy valami másodistával íratta meg a dolgozatát.

Gondolkodtam. Megmondjam-e, nem-e. De utóvégre csak nem tudtam belenyugodni abba, hogy nagyobb számárnak tartsanak, mint amilyen vagyok. És bevallottam, hogy a papa csinálta a dolgozatot.

számos kamarai gyűlést tartott. Ügyforgalma nem volt kicsiny, mert kiadott 2297 ügyben 9018 ügydarabot s a véleményezés terén is alaposan működött. Vagyoni állapota a következő volt: bevételek: 59,469 K 22 f. kiadások: 48,560 K 64 f. cselekvő vagyona 168,624 K 58 f. terhei: 108,219 K 21 f. A jelentés ezenkívül terjedelmesen beszámol a kerület mezőgazdasági, kereskedelmi, ipari, pénz- és hitelügyi, közlekedésügyi, posta, táviró és távbeszélő ügyi fejlődéséről, illetve állapotáról. A füzet megírásával a kamara titkárai: dr. Jolesch István és dr. Dimes Emil alapos és dícséretreméltó munkát végeztek.

— **Halálozás.** *Szelestey* Károly, nyug. cs. és kir. vezérőrnagy s a magyar királyi csendőrség volt helyettes főfelügyelője — mint a legmelyebb részvétel értesülünk, — június hó 15.-én, életének 65.-ik évében elhunyt Budapesten. A megboldogult vezérőrnagy, aki vármegyénknek *Nagytörse* községében született, — a hetvenes években a lévai honvédszázalójánál nyerte első kiképzését; itt nevezték ki hadnaggyá és azon időben előzékeny, finom modorával városunk társadalmi életében is kiváló szerepet töltött be. Házasága révén pedig rokoni kötelek fűzte őt Lévához, mert neje, szül. *Lovas* Mária, városunk néhai rendőrkapitányának *Lovas* Jánosnak leánya. Később a csendőrséghez ment át, ahol szorgalma és jeles tehetségei által a legmagasabb állást érte el. Elhunytát Léván is igen széles körben öszintén tájálják. — Áldás és béke porain!

— **A piaristák új rendfőnöke.** A magyar kegyestanítórendiek nagygyűlése f. hó 13.-án a nagybeteg *Magyar* Gábor rendfőnök helyébe *Hénap* Tamás dr. rendi kormánytanácsost a rend vagyoni gondnokát és tanulmányi ügyeinek vezetőjét választotta meg tartományi főnöknek.

— **A F. M. K. E. XXX. évi közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület augusztus 20.-án *Iglón* tartja harmincadik évi közgyűlést, *Craus* István Nyitra vármegye főispánjának elnöklété alatt. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlés jegyző-

könyvének bítelesítésére három egyesületi tag kiküldése. 3. Hajnóczy R. József dr. kir. tanácsos, Szepesvármegye kir. tanfelügyelőjének emlékböszéde néhai Repcsik János, az egyesület legnagyobb alapítója fölött. 4. Az elnökség 1911/1912. évi jelentése és az igazgató választmány kapcsolatos határozati javaslatai. 5. Az egyesület 1911. évi összszámadása és a vonatkozó törvényszerű főmentvény megszavazása. 6. Az egyesület 1913. évi összköltségvetésének megállapítása. 7. Az 1913. évi közgyűlés helyének meghatározása. 8. Indítványok, amelyek az alapszabályok 16. §-a érte mében az elnökséghez szabályszerű időben beérkeztek. A közgyűléssel kapcsolatosan a Magyar Kárpát-egyesület több kirándulást tervez a Tátrába, a Dunajeczen át Zakopanába, Csorbatóra stb. A F. M. K. E. elnöksége fölkéri az egyesület tagjait, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, hogy azt központi főtitkári hivatalban (Nyitra) bejelenteni sziveskedjenek.

— **Hazifőnökök választása.** A kegyestanítórend a múlt napokban Budapesten nagygyűlést tartott, amelyen a többi között megválasztották az egyes hazák főnökeit is. A lévai ház főnökevé újra *Tóth* Sándor, főgimnáziumunknak általánosan tisztelt és nagybecsűt igazgatója lett megválasztva, akit ezen alkalomból mi is őszinte örömmel és a legszívesebben üdvözlünk.

— **A rendőrség szaporítása.** Lapunk előző számában említést tettünk arról, hogy városunk rendőrségét egy tizedessel és hat közrendőrrel szaporítani fogják, ami már tényleg meg is történt. A polgármester a pályázók közül folyó hó 14.-én a következőket nevezte ki: *Ujfalu* István tizedes, *Brányik* István, *Czaban* János, *Kliment* János, *Lenoczky* Béla, *Szabó* János és *Vanek* István közrendőrök. A kinevezettek a rendőrkapitány által a múlt hét folyamán címleti oktatásban részesülvén, — holnap kezdik meg a szolgálatot.

— **Engedély hetivásár tartására.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a vármegyénk területéhez tartozó *Alsóhárom* községben minden hét szerdai napján állattelhajtás és helypénzeszedés nélküli hetivásár tartassék.

Junius 12.

Éppen a körmömet piszkáltam, mikor Pírók kiszólitott.

— Hozza ki a feladatát is.

Tudtam, hogy felelni fogok, mert tegnapi este a tanár ur ideálját kísértem haza.

Miért is a feladat felét le is irtam óra előtt. Felirtam a hexameter első két ítemét. Ennyit tudtam. Pírók ezalatt idegesen nézte a füzetemet.

— Morgó — kiáltott rám. Mit akar ez jelenteni?

Odanézek. Most vettem csak észre, hogy a füzet szélére mindenhová Margit neve volt firkálva. Az egyik lapon még a tanár ur fotografiáját is felfedeztem. Ez elég volt ahhoz, hogy a szekundám megkapjam. Mindenből szekundám volt, csak szabdkéziből jelesem. De azért is boszankodtam. Mert ime magára ismert.

Junius 13.

Az igazgató akit *strucnak* hívtunk, hospitált. Nem volt könyvem. Azt mondta, ha holnapig nem lesz, kidob. A strucról kitalik. Pedig megmondtam neki, hogy elvesztettem. Óra után lementem János bácsihoz. Ő pedellus volt és aligazgató. A struc embere. Felirta a diákokat, akik későn jöttek. És besugta a tanár urakat, akik későn mentek be az órára.

— János bácsi, kérem alázattal, nem talált egy magyar olvasókönyvet. Ma vesztettem el a pitvarban.

— Nem. De ha akarod, adok neked egyet. (Már t. i. eladok.) Ő azt már ugy

szokta. Tehát megfizetem a könyvet, nehogy a struc kidobjon.

Otthon, jobban megnéztem, hát látom, hogy a saját könyvemem vettem meg. Arról jöttem rá, hogy a lapok széle Margit nevével volt telefirkálva.

Jun. 14.

Bál volt. A matusur urak valétát rendeztek. Sokat nevettem Pírókon, aki még mindig nem tudta a boszont. Pedig külön-órákat is vett a táncmestertől. És fojton Margitnak udvsroit. De én nem féltékenykedtem. A második négyes előtt Margit hoz mentem. Odajön Pírók tarár úr is és -- no de ez már hallatlan — felkéri őt. Szerettem volna oldalba lökni. De az oldalba lökés Margit részéről történt meg, aki mosolyogva felelé:

— Sajnálom tanár úr, de már Morgónak ígérkeztem!

A tanár ur nagyot nézett, aztán kinyitotta a száját és — nem szólt semmit.

Éjfél volt, mikor a négyes véget éri, Pírók azt mondta, hogy takarodjam haza.

Jun. 15.

Vizaga volt. Azzal a tudattal mentem iskolába, hogy megbukom. Ugy is volt. Pírók elbuktatott. Hazamenet arról gondolkodtam, nem fizetem-e meg kiesit drágán ezt a négyest. De mikor Margitot megláttam, éreztem, hogy érte sokkal nagyobb áldozatot is tudnék hozni.

Jun. 29.

Meghoztam a legnagyobb áldozatot, de csak Margitért. Megbuktam mindenből.

Ifj. J. D.

— **Szent István-napját Esztergomban** az idén is szokásos fénytel és ünnepességgel készülnek megülni. Szent István, Szent László és Szent Imre ereklyéit, melyek egybősr a bazilika kincstárában őriztetnek, a városban egyházi pompával hozdözzák körül. A diszfelvonulással egybekötött körmenetet *Fehér* Gyula dr. prolátuskanonok vezeti. A főszékesegyházban a pontifikális zenés mise és alkalmi egyházi szónoklat lesz. Az egyháztörténeti művészi hangversenyt az idén a belvárosi plébániatemplomban tartják meg. Az ünnep délutánjában és estélyen különféle versenyek és mulatságok teszik változatosabbá. A rendező bizottság élén *Bogisich* Mihály v. püspök és *Vimmer* Imre polgármester állanak.

— **Kinevezés.** A közlekedésügyi miniszter *Hopfer* Naudort, posta- és táviróhivatalunknak egyik rokonszenves és buzgó tisztviselőjét, főtisztvé nevezte ki.

— **Az egyéves önkéntesek költségei.** A hadügyminiszterium rendeletet intézett valamennyi hadtestparancsnoksághoz, amelyben megállapítja azt az összeget, amelyet a saját költségükön szolgáló önkéntesek 1912. évi október elsejétől fizetni tartoznak. Az új véderőtörvény tudvalevőleg nem tűri az extra-uniformis viselését s a felszerelés beszerzése dolgában is a kincstárhoz utasítja az önkénteseket. Az önkéntesek valamennyi csapattestnél fizetnek: élelemért (zsoldjukat is beleszámítva) 330 koronát, ruházattért 121 koronát, felszerelésért 16 koronát, a fegyverért és rendben tartásáért 7 koronát. Ezenkívül a mezei és hegyi tüzérségnél a költségnöztől loért 661 koronát, a lovasüzérségnél a huszároknál 32 koronát, a mezei és vartüzéreknel 29 koronát. Az önkéntességet szolgáló orvosok lakásért és legényági kosztért általánosságban negyedévenként 66 koronát fizetnek.

— **Néptanítók a hadsereg szolgálatában.** A közös hadseregnek jövőre az altszót-előkészítő tanyojawok vezetését nem tisztekre fogják bízni, hanem népiskolai tanítókra. Ez az intézkedés Ausztriában már éltetbe is lépett. A tanfolyam három hónapig tart, heti 12 órában és a katonai szaktargyakat kivéve, az általános közismereteket magában foglaló anyagot öleli fel.

— **Nyugdíjazás.** *Tomaschek* Gyula, Körmöcbánya gazdasági tanácsosa, megromgált egészségére való tekintettel folyó évi július hó 1.-től kezdődőleg nyugdíjba vonulói.

— **Gyászhir.** A legmelyebb részvétel vettük a szomorú hírt, hogy dezseri *Rudnyánszky* Aladár, szelizi uradalmi gazdaszt, cs. és kir. tartalékos vadászhadnagy élete 28.-ik évében, rövid szenvedés után, e hó 16.-án Ipolyóságom meghalt. A legzsebb korában elhunyt fiatal embernek hűlt teteimet Lévára szállítottak s itt f. hó 13.-án, délután 4 órakor nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a r. kath. temetőbe. A boldogultban özv. *Kudnyánszky* Tituszné kedves fiát, *Rudnyánszky* Titusz főszolgabíró pedig öccsét gyászolják, akiknek mély fájdalomt némileg enyhítse a tudat, hogy gyászukban nemcsak a széleskörű rokonság, hanem igen sok jóbarát és ismerős is öszintén osztozik — Áldás és béke porain!

— **Felrobbant benzingáz.** *Ruzsicska* Károly asztalosnak bati-utcai pincéjében benzín volt elhelyezve, amelyet fia a motorjához használt. A benzint később más helyre vitték, de a pince telítve maradt annak erős szagával. *Ruzsicska* valakinek tanácsára égő papirt akart bedobni a pincébe, hogy abban a levegőt megtisztítsa. De a meggyújtott gyufától a benzingáz felrobbant és súlyosan összegegette a kezét és arcát.

— **Ujabb adó a kisiparosokra.** Az ország kisiparosai július elsejétől mélyebben nyúthatnak a zsebükből s ha még maradt egy pár fillérjük, ami a drágaságban megmaradt, elvizei most majd a kerületi munkásbiztosító pénztár. A munkásbiztosításról szóló törvény ugyanis ugyancsak intézkedik, hogy a törvény első öt esztendejében a kisiparosok három százalékos járulékat fizessenek munkásaik után. Ez az öt év most július elsején járt le. A kisiparosok legalább is eser kér-

vényt nyújtottak be a kereskedelmi miniszterhez, hogy újabb törvénnyel engedélyezze ezt a kedvezményt, de az országgyűlésnek mindenre volt gondolja, csak arra nem, hogy az amugy is rossz helyzetben levő kisiparosok segítsen.

— **Megdrágult a só.** Július hó 6. ikától kezdve a só 33 fillérrel drágult meg. A sójüvedék vezérigénye azzal indokolta meg a só árának felemelését, mert drágább lett a vasuti szállítás, meg a sóbányákban a kezelési költség.

— **Védekezés a gombamergézés ellen.** Az ehétó gombát a mergestő igen egyszerűen meg lehet különböztetni. A módszer a következő: A fogyasztásra szánt gombából nehány darabot egy kettévágott vöröshagymával együtt meg kell főzni. Ha a gomba ehető, akkor a vele főtt hagyma megtartja eredeti fehér színét. De ha a gombát mérges gombával főzzük, akkor az kék, zöld, sárga vagy piros színt kap; azóval: elveszti eredeti színét. Ez esetben a gomba feltétlenül mérges és megsemmi aintdó.

— **Tűzesetek.** Folyó hó 17. én éjféltájban *Zalay* Andrásnak a vasut mentén levő szalmakazái kipyulladt. A tűz átesspott a pajtára is, melyben gazdasági gépek voltak. Több szalmakazal, a pajta és a gépek elpusztultak. A kár jelentékeny ugyan, de minden biztosítva volt. A tűzhöz közel áll a szomszéd gazdának ez évi termése, amelyet a tűzoltóságna ügyes működése mentett meg. A tűz a megejtett vizsálat szerint gyújtoga ásból eredt. — E hó 12. en este a Bati- és Honvéd-utcák sarkán épült Wertheimer-féle házban kéménytűz támadt, amelyet azonban a házbeliek hirtelen eloltottak.

— **Körmöcbányán bolgár pénzt vernek.** Három bank megbízást kapott a bolgár kormánytól 2 millió frank értékű aranypénz veretésére. Az érvek felét Körmöcbányán, felét a bécsi pénzverdőben fogják készíteni.

— **Gyöngye szőlőtermés.** A bslassagyarmati ker. szőlőszeti és borászati felügyelőség jelentése szerint (ezen felügyelőséghez tartozik a mi vármegyeink is) a kerületben a szőlő elvirágzása már megtörtént. A jó utófejlődés a tökéletes növekedést kiegyenlítettte. A peronospora eddig csak szórványosan lépett fel; szőlómoly nem sok van. Mindazonáltal csak gyöngye közep termés várható.

— **Országos bor- és gyümölcskiállítás** rendez folyó évi szeptember hónap folyamán Szegeden a gazdasági egyesület. A kiállítás részletes programját most állapítják meg. Addig is azonban az érdeklődőknek felvilágosítást ad az egyesület titkári hivatala Szegeden.

— **Névváltoztatás.** *Stern* Ernő levei illetőségű budapesti lakos saját, valamint *Rezső* és *György* nevű kiskoru gyermekeinek családi nevét a belügyminiszter engedélyével *Tarján*-ra változtatta.

— **A szacharin-monopólium.** A mesterséges édesítő szerek forgalomba hozatalára vonatkozó törvény e hó 1. én lépett életbe s ezzel a szacharin állami monopóliuma megkezdődött. A hó 1. től a kincstár állapítja meg a szacharin árát s ugyancsak a kincstár szabályozza a szacharin forgalomba hozatalát.

— **Nyakszirtmeregvedés.** A szomszédos Nyitravármegye *Hetyény* községében gyanús körülmények között betegedett meg néhány lakos. A betegség a nyakszirtmeregvedés szimptomáit mutatja. A veszélyes baj halálos kimenetelű is volt.

— **Cimbejelentő lapok.** Azon célból, hogy a tüdő-, gyógy- és nyerszó helyeket felkeressék, továbbá turisták minél kényelmesebb uton és módon rendelkezessenek levélpostai küldeményeik, postautalványaik és távirataik kézbesítése vagy után küldése iránt, "Cimbejelentő lapok" rendszeresítettek. Ezen cimbejelentő lapok levelezőlap alakú és nagyságu nyomtatványok, melyeket azon posta és távirda hivatalok, melyek székhelyen vagy kézbesítő kerületében fűrdő vagy nyerszó telep van,

ingyen bocsájtatnak a közönség rendelkezésére. A cimbejelentő lapokat kellően kitűtve a levegyűjtő szekrénybe lehet dobni vagy pedig közvetlenül is a posta (távirda) hivatalnak átadni.

— **Altisztek házassága.** A közös hádsvezetőség a honvédségi altisztek házassági engedélyei tárgyában a következő rendelkezéseket léptette életbe: Az önkéntesen a további szolgáló altisztek a házasságra való engedélyt csak a következő feltételek mellett kaphatják meg: Ha a házasságot kötő óhajtó altiszt 25. életévét és negyedik szolgálói évét már betöltötte; ha legalább is örvetői rangban áll, jó minősítési táblázattal bír és rendezett anyagi viszonyok között él; ha családfenntartáshoz szükséges jövedelmet kimutatni képes; ha a menyasszony kifogástalan erkölcsű és a megállapított házassági létszám túlszállva nincsen. Ez a létszám a tényleges szolgáló altisztek első sorozatának huszonöt százalékában állapított meg. A második sorozatban rendkívüli méltánylást érdemlő, sürgős és indokolt esetekben a létszám három százalékának adható meg a házassági engedély.

— **A kisipar védelme.** A kereskedelmiügyi minisztériumban a napokban ankét volt, melyen arról volt szó, hogy az ipartestületek tisztviselői rendszeres és szervezett kiképzésben részesüljenek, hogy a kisiparosok által érdekeit céltudatosabban képviselhessék a jövőben. Az értekezlet az ipartestületi tisztviselők kiképzésének tervezéséről szóló értekezletet a szükségesnek tartja az állandó központi tanfolyam létesítését. Az utóbbi beható előkészítést igényel és ezért ezt csak az új ipartörvény előkészítése során fogják újabb megfontolás tárgyává tenni.

— **Állatvédelem.** Budapest székesfőváros igen nagy súlyt fektet az állatvédelemre; a vidéken nem sokat törődnek vele s nem évtizedek, hanem évszázadok óta nem gondol senki arra, hogy az állat is érező lény. Budapesti állatvédelemnek egyesülete van és jaj annak, a ki valamely állattal embertelenségű bánik, mert ha az egyesület tagjai közül ezt valamelyik meglátja és illetékes helyen jelentést tesz arról az állatkinzót úgy megbüntetik, mint a pintyl Nálunk persze ilyen egyesület nincsen, de bárki is jelentést tehet az állatkinzót ellen a rendőrség felé. Igen ám, de hogy tegyen valaki jelentést erről mikor nálunk ebbe a hibába, majdnem kivétel nélkül mindenki belesik? Senki sem mer szólni, mert fél ettől a régi mondástól: ma nekem — holnap nekem! — T. i. nem jelentek fel, mert esetleg holnap te jelentesz fel engem. Aljunk meg csak egy betivásár alkalommal a piacra, vagy valamelyik forgalmasabb utcán s látni fogjuk, hogy a gazdasszonyok vagy cselédjeik mint cipelik lábuknál fogva, a fejjei lefelé csüngő aprószőszágot. A kacsát és libát pedig, változatoság okáért, szárnyuknál fogva lóbájják, az egymással óráhosszat trécselgető asszonyok; persze ők szórakozásaik közepette nem gondolnak arra, hogy minő kinokat áll a szegény vergődő állat. A kofa, az már másképpen cselekszik. Ez, legatább tíz pár csirkét bordoz egy félnapig házról-házra, melyek összekötözött lábbal, páronként vannak a karjára vetve; éktelenül csipognak szegények fájdalomkban, de hát ez már oly megszokott dolog nálunk, hogy ennek oda se néz senki! — Mikor az én az ilyen csirkét megvettük és eleresztjük az udvarban vagy kertekben, egy nap is beletelik, míg lábra bír állni a szegény állat, mert lábai el van birak gémberedve és ő maga el van szédülve, hogy folyton hátrafelé bukácsol. Még jó, ha ennyi kinzás után a lába nem törik el. Szólják e a lovakról, melyeket másfeléves korukban hámba fogtak és elnyomorították és amelyeknek kevés vagy semmi abrak, de annál több ütiel jár ki? Vagy a kutyákról, melyeket olyan nagy kedveléssel dobál meg minden utca-gyerek? A madarakról, jobb ha nem is szólok. Csak annyit említek meg, hogy az énekes madarak a gummi puskások hada miatt kerülnek

a város környékét. Régi és sajnos dolog, hogy legkevesebb emberség az emberben van.

— **Az esztergomi bazilika újjáalakítása.** Az esztergomi érseki bazilikán, amely az országnak egyik legnevezetesebb és legmonumentálisabb temploma, a melegebb idő beállta óta nagyobbszerű újjáalakítási és tatarozási munkálatokat végeznek. A külső munkálatokat még ez év folyamán be is fejezik. A bazilika restaurálásával egyidejűleg megkezdtek a primási palota előtt a dunsji köpart feltöltését és kiépítését. Az új rakodópart és korzó nagyban fogja emelni az esztergomi Dunapart festői szépségét.

— **A káposzta ellensége.** Az elmúlt években a káposzta-termesztő vidékeken a gazdák sokszor szenvedtek nagy kárt a káposztalepke hernyói által okozott pusztítások miatt. E bajok megismétlődésének eljétveendő, a földmívelésügyi miniszter a rovar-tani állomás által egy rövid, de azért alaposan tájékoztató gyakorlati utmutató füzetet íratott, mely alapos tanítást ad arra nézve, hogy e nagyon is kárttevő lepke és hernyó had ellen miként kell és lehet sikeresen védekezni. Ez a füzet ingyenesen áll a gazdaközönség rendelkezésére s bárki megkaphatja, aki egy egyszerű levelezőlapon akár a földmívelésügyi minisztériumtól, akár a rovar-tani állomástól kéri.

— **Az utónevek megváltoztatása.** A vállas- és közoktatásügyi miniszter údvösök anomáliát megszüntető körrendelet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz. Az anyakönyvelést régebben végző rabbik, nagyon gyakran a bejelentett fiúk magyar utónevét héber néven jegyezték be s bár a fiukat otthon és az életben a bejelentett néven hívták, az anyakönyvi kivonat alapján hivatalosan a tévesen bejegyzett utónevet kellett használniok. A helyesbítés sok utánjárás igényelt és akárhányszor sikertelen volt. A most érkezett leirat szerint két tanu hites vallomása alapján az utóneveket helyesbítik azoknál is, akiket bár ez iránti kérelmükkel eddig elutasítottak és a helyesbítést a rendelet életbe lépésétől számított egy éven belül kéri.

— **Állami kertészetek telepek a városokban.** A földmívelésügyi miniszter nagyobb ipari gócpontok közelében állami kertészetek telepek létesítését tervezi. A miniszter a gyáriparosok országos szövetségéhez fordult, hogy jelölje meg azokat a városokat, amelyek mellett az ipari munkásság érdekében új kertészetek létesítése indokoltnak látszik. Ez ideig Miskolc város kérte, hogy ott állami kertészetek telep létesíttessék.

— **Cselédotthon Pécsen.** Pécs város hatósága folyó hó 15. én nyitotta meg a cselédotthonnal kapcsolatos hatósági cselédközvetítőt. A hatósági cselédotthon díjtalanul közvetíti egy a férfi mint a női cselédeknek amelyeket és amennyiben bármi okból a rendelkezésre álló helyekre elszegődni hajlandók nem volnának, a nőcseléd a cselédotthonban mindaddig, míg részükre megfelelő hely akad, napi 30 fillér ellenében lakást és teljes ellátást kapnak. Ha élemezésükről önmaguk kívánának gondoskodni, a szállásért napi 14 fillért tartoznak fizetni. A vasuton érkező leányokat az intézet megbizottja várja, az intézetbe vezet és azokat a város veszi gondozásba. Pécs város nagy reményeket fűz a hatósági cselédotthonhoz és a cselédügy rendezése tekintetében az intézmény hasznos és üdvös eredményeket fog létrehozni.

— **Magyar ipar termékeinek kiállítására Fiumében.** A m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur elhatározásából folyó évi szeptember havában Fiumében a magyar ipar termékeinek mintáiból tiznapos tartamra rakárt nyit. A kiállítás szeptember hó 1. én nyílik meg. A kiállításba a belépes díjmentes lesz. A magyar-horvát tengerpartvidék, a dalmát, albán, malta, montenegrói, tripoliszi, tuniszi, algiri, marokkói, olasz, istria partközölkének üzletemberei külön meghívókkal, a közönség ál-

talában falragaszok útján nyer értesítést. Résztvehet mintáival minden magyar cég. Kizárólag magyar gyártmányok mintázhatók. A kiállító téri díjat nem fizet, az installációt költségmentesen a m. kir. kereskedelmi muzeum végzi. A három nyelven megjelenő katalógusba a cégek ismertetése ingyenes. A minták Budapestben gyűjtetnek és innét az intézet költségére kerülnek Fiuméba és onnét vissza. A mintáknak folyó évi augusztus hó 1-ig Budapestben (Kereskedelmi Muzeum V. Akadémia u. 3. szám alatt) kell lenniük. A jelentkezést ugyanoda kell irányítani. Mindezenem további felvilágosítással az intézet szolgál. A résztvevőknek szabadságukban áll magyar, horvát, olasz, esetleg francia és németnyelvű tárgyjegyeiket, címkarttyáikat osztogatni, ügyünkük állandóan a kiállításban tartózkodhatik. Az intézet helyszínén működő kereskedelmi irodája minden kérdészködést és érdeklődést továbbítani fog, a tengerpartvidéken működő levelezői (kereskedőcégek) közvetíteni fogják a megrendeléseket.

— Olcsóbb lesz a kábeltávírat. Régi óhajátosa a kereskedőknek s mindazoknak, akik tengerentúli országokkal távirati összeköttetésben állnak, hogy az ilyen táviratok díjazása mérsékeltesék. Ez a kívánság most teljesült, amennyiben nemzetközi egyezmény jött létre, amelyhez Magyarország is hozzájárult, mely szerint június 1-től a közértelemű nyelven szerkesztett olyan kábeltávíratok, amelyeknél a feladó belenyugszik, hogy azok a teljes című magántávíratok után (de 24 órán belül) továbbíttassanak, a tarifaszereű díjából 50 százaléka kedvezményben részesüljenek. Egyéb részletek a m. kir. távirtdahivataloknál tudhatók meg.

— Hibás veret a kétkoronásokon. Az új két koronások között több hibás verésű akad. Ezeknek az a bajuk, hogy a peremjüknél alkalmazott ismert fölírás: „Bizalma az ősi erényben“ hatalmas sajtóhiba segítségével „B zalma ősi erényben“-né alakult át. Hogy ebből a hibás verésű ezüstpénzből mennyi készült, azt ma még nem lehet megállapítani, mert a pénzverő intézet hihetőleg nem vette észre a hibát, aminthogy a kétkoronásokat forgalomba hozó bankok seba jöttek rá. Arról, hogy ezek a rossz feliratu pénzdarabok hamisak vonásnak, aligha lehet szó, mert hiszen ez a pénz olyan friss keletű, hogy hamisításra még a legfürgebb és a legveszedemesebb pénzhamisító sem vállalkozhatott. Mútnán azonban később a „Bizalma ősi erényben“ fölírás esetleg lételegre adhat alkalmat, igen tödvös lesz ezeket a forgalomból kivonni. Ez persze nem fog valami könnyen menni és pedig már azért is, mert igen kevés olyan ember akad, aki a peremeken alkalmazott és nehezen olvasható fölírást hönghészgeti.

— Helyes rendelet. A kereskedelemügyi miniszter legközelebb hozott határozatával kimondotta, hogy a bámulatoszan olcsó ár kitételének a kereskedők üzleteiben hirdetményül való használata tömeges vásárlásra ingerel, ennél fogva, aki ezt engedély nélkül alkalmazza, az 1884. évi XVII. t. c. 51. §-ába ütköző kihágásban vétkezőnek mondatik ki.

— Struccok szaporodása az állatkertben. Lendl Adolf dr.-nak régi terve, hogy különböző forróvidéki állatokat nálunk szaporítással tenyésztessen és esetleg kereskedésbe bocsásson, úgy látszik meg fog valósulni; mert a struccokkal folytatott kísérletek sikerrel kecsegtetnek, amennyiben egy pár afrikai strucc számos tojást adott s ezeket most kelteik. Most délamerikai nandustruccal kísérleteznek hasonlóképen. Ezek a kisebbek és vadászati céokra alkalmasak.

— A szolgálati biztosíték eltörlése. Több városban divik, hogy a városi pénztárnok és ellenőr szolgálati biztosítékot tartozik letenni. Ennek sok érdeme nincs, mert hiszen sokkal több pénzt kezelnek és biztosítékuk elenyészően kis összeg az általuk kezelt pénzösszeghez képest. Lőca város — mint a Városok Lapjában olvasuk — most törölte el szintén a városi pénztárnok és ellenőr szolgálati biztosítékát.

— Mennyi ló van a földön? Legújabb statisztikai adatok szerint a földkerekségen legalább 120 millió ló van. Legtöbb a ló a kulturállamok között Oroszországban és pedig 27 millió; szután következnek az Egyesült Államok, amelynek állományára 21 millió darab, míg a legközélebbi lovakkban bővelkedő országban, Argentínában már csak hét millió ló van.

Irodalom és művészet.

Magyar Figyelő. A magyar értelmiség eleven, magas színvonalu folyóirata, a Magyar Figyelő, amelynek élén Tisza István gróf és Herczeg Ferenc nevével találkozunk mint szerkesztőkkel, érdekes és magas, nagy alaposággal megírt tanulmányt közöl a nemzetiséggel kérdésről, amelyet Réz Mihály írt, Hunyá Algernon az interkommunális kérdéseknek szentelt studiumot, Gesztési Gyula pedig „Rousseau és a magyar természetszellemét“ címen közöl fölöttebb érdekes cikket. Novellát a szerkesztő, Herczeg Ferenc írt „Subin herceg“ címmel és a mesteri tollal megírt elbeszélés egyik gyöngyszeme az új magyar irodalomnak. Nagy érdeklődésre tarthat még számot Küllényi Gyula argentinai levele, ki „Egy forrongó világrészről“ címmel a délamerikai forradalmi mozgalmakat ismerteti. A „Följegyzések“ gazdag rovata változatos és érdekes. Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadó-hivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi júl. hó 14-től 1912. évi júl. hó 21-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek keresnéme	A gyermek neve
Petrás István Polálovics K.	fiu	János
Mátyási Mihály Misovics M.	fiu	Lajos

Hazasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Madarász János Gál Julianna	ref.

Halalozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hegedűs László	2 hó	görcsök
Seres Mária	5 hó	görcsök
Meisel Adolf	23 év	kizárt sérv
ösv. Bóna Istvánné	72 év	végkimerülés
Szkladan György	66 év	bélhurut
Király Erzsébet	9 hó	tüdőgyulladás
Obert László	4 hó	bélhurut
Roskó Istvánné	44 év	szervi szivbaj
Runna Katalin	24 év	tüdőgümőkór

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m.-mészenként 21 kor. 70 fill.— 21 kor. 80 Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Rozs 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. Arpa 18 kor. — fill. 19 kor. 40 fill. Zab 21 kor. 20 fill. 21 kor. 60 fill. Kukorica 20 kor. 40 fill. 20 kor. 80 fill. — Lencse 38 kor. 60 fill. 38 kor. 80 fill. — Bab 28 kor. — fill. 28 kor. 40 fill. — Köles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűl arankamentes 175—185 Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Luczerna természetűl arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű aránkás 110—120

Nyilttér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR.**

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító és erőltető **bedörzsölés,** elismert, régi jóhírnevű házaszer szagfogat és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Barsvármegye területére képviselést állítunk fel. — Ajánlatok SZABADALMAZOTT CZIMTÁBLA ÉS CELLULOIDÁRU GYÁR
Bpest, Tüzoltó utca 15.

Schönstein Henrik

női és uri divataru üzletben

az előrehaladott idény miatt **rendkívül olcsó árakon** kaphatók az összes női és uri divat-cikkek. — Azonkívül *kosztüm, női ruha, blúz kelmék, batiztok és sephirek, selyem és mosó, vászon és damast árak.*

Női ernyők mélyen leszállított árban. **Maradékok minden elfogadható árban eladók.**

Kiadó üzlet és lakás.

Kalnai-utca 23 számú házban **1 üzlet-helyiség** hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén **1 üzlet és lakás** pincével és ugyancsak ott **1 lakás** (2 szoba, konyha s pince) is kiadó, Bővebbet **Monaco Mosenal, Leva.**

Tanuló felvétetik

vaskereskedésben, ki a magyar, tot és némileg a német nyelvet is erti. **RENCZ ANTAL** vaskereskedő **Körmöczbánya.**

Kiadó lakás.

A Zöldkert-utca 11 számú házban egy három szobás lakás aug. hó 1-től kiadó. Bővebb értesítést ad JAROSS FERENC.

Kölcsönkönyvtár

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet magyar, német és francia regény **NYITRAI és TÁRSA R. T.** könyvkereskedésében **LÉVÁN.** Előfizetés bármely nap kezdhető.

A borfogyasztó közönség figyelmébe.

Ajánlom kitünő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

Dörzsönyi zöld, fehér literenként 80 fl.
Balatonmelléki „ 100 „
Veszemlyei Ó vörös „ 110 „
Helyben 5 liternyi rendelést házhoz
szállítom. Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel
Fertikó József
városi fogadó.

Intelligens,

idősebb leányt keresek gyermekek
mellé puztára, feltétlenül megbiz-
ható legyen és szeressen a gyer-
mekekkel foglalkozni, a családhoz
tartozóknak fogjuk tekinteni. Czim
a kiadóhivatalban.

Szállítás és fuvarozás

valamint **költözködések**
legfigyelmesebben és jutányos
árban elvállal

Spitz Armin szállító
Léva, Szepesi u. 22.

Modern ház

a Kossuth-utcában (17), 4 szoba
konyha, fürdő szoba, kamra, pin-
cze, tüvegezett folyosó mellék-
épületben cselédszoba és mosó
konyha, parkirozott udvar, gaz-
dasági udvar kiz zöldséges-kert,
kút az udvaron, folyó év november
hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó.
Feltételek **TOKODY IMRE** vendéglősnél
tudhatók meg.

Thomassalakot

őszi és tavaszi szállításra kilópercen-
tenként **38 fillérért** bérmentve
bármely állomásra, ugyszintén **super-
fosfát, kálisó, kairit** és egyéb
mütrágya feléket a legjutányo-
sabbban ajánl

Berceller Márton Ipolyság,
(Ingyen vegyelemezés.)

legjobb mosószer

Washall Company Wien
II. Kurzbaugasse 3.

Kapható: **KNAPP** drogeriában LÉVÁN.

Bars- és Hont megyéket érdeklő vasuti új menetrend 1912. május hó 1-től.

G.-Berzence—Léva. Léva—Csata—Párkány-Nána.				Párkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence			
Gr.-Berzence ind.	694	1225	525	Budapest ind.	705	210	650
Jálma . . .	610	1232	532	Bécs ind.	1105	1267	450
Saskó-Váralja*	619	1242	542	Párkány-Nána ind.	540	855	428
Gr.-Szt.-Kereszt	626	1250	550	Köhid-Gyarmath	555	910	448
Geletnek-Szklénó	643	109	609	Kéménd	608	923	458
Szénásfalu-Vihnye	649	116	616	Bény	619	934	507
Zsarnóca . . .	711	138	639	Csata	629	944	517
Zsarnóca-Fürész.*	716	143	644	Csata	637	956	531
Garamrév . . .	722	159	650	Oroszka	644	1004	538
Rudnó	732	201	702	Garam-Damásd	653	1012	547
Ujbánya	738	207	708	Zseliz	704	1023	558
Bars-Berzence 6. órh.*	748	218	719	Nagy-Salló . . .	728	1048	623
Gr.-Szt.-Benedek	807	288	741	Alsó Várad . . .	743	1103	638
Kovácsi	817	249	750	Nagy-Szece . . .	748	1108	643
Nagy-Koszmály	828	259	759	Léva	759	1119	654
Léva	843	316	814	Léva	809	1135	704
Nagy-Szece . . .	5 04	851	1231	Nagy-Koszmály	827	1155	722
Alsó-Várad . . .	5 14	901	1241	Kovácsi	835	1204	730
Nagy-Salló	5 22	907	1247	Gr.-Szt.-Benedek	833	1223	748
Zeliz	5 46	927	107	Bars-Berzence 6. órh.	903	1236	758
Garam-Damásd	609	945	125	Ujbánya	914	1249	809
Oroszka	629	1004	144	Rudnó	919	1255	814
Csata	635	1010	150	Garamrév	980	107	825
Bény	650	1020	158	Zsarnóca-Fürész.*	936	114	831
Kéménd	701	1031	209	Zsarnóca	933	129	844
Köhid-Gyarmath	711	1041	219	Szénásfalu-Vihnye	1012	143	857
Párkány-Nána érk.	723	1053	231	Geletnek-Szklénó	1016	150	903
Budapest felé ind.	737	1107	245	Garam-Szt.-Kereszt	1030	211	921
„ „ gyors	831	1236	321	Saskó-Váralja . .	1037	219	928
„ „ érk.	1115	545	1035	Jálma	1046	229	937
„ „ gyors	940	140	945	Gr.-Berzence . . .	1053	237	944
Bécs felé	757	1135	308				
„ „ gyors	826	1135	308				
„ „ érk.	1214	545	625				
„ „ gy.							

B.-Gyarmat—Párkány-Nána es vissza.

B.-Gyarmat . . ind.	255	823	220
Dejtár	322	847	245
Ipoly-Veeze . .	*338	*903	*302
Dregely-Palások	359	925	316
Ipolyság . . . . érk.	413	943	335
Ipolyság . . . . ind.	440	950	343
Visk	505	1011	405
Szakállos	528	1029	425
Bél	*539	1040	438
Ipoly-Pásztó . .	555	1053	452
Zalaiba	612	1110	509
Csata	625	1123	522
Csata	640	1130	540
Párkány-Nána . .	727	1217	620

Vissza.

Párkány-Nána ind.	910	428	540
Csata	951	510	631
Csata	1022	526	645
Zalaiba	1036	540	659
Ipoly-Pásztó . .	1054	601	719
Ipoly-Bél	1104	*610	*729
Ipoly-Szakállos	1121	630	745
Ipoly-Visk	1137	645	803
Ipolyság . . . . érk.	1159	706	826
Ipolyság . . . . ind.	1208	710	845
Dregely-Palások	1230	729	920
Ipoly-Veeze . . .	1243*	*741	*932
Dejtár	104	759	950
B.-Gyarmat . . .	128	823	1014

Érsekujvár—Kis-Tapolcsány es vissza.

Érsekujvár . . ind.	440	917	520	910
*Bánkeszi 3 sz. órh.	453	930	532	*923
N.-Surány . . . érk.	501	938	540	931
Nagy-Surány ind.	508	960	551	935
Zsitva-Födemes	522	1004	603	947
Kis-Mánya	531	1014	611	*955
Mánya	535	1025	618	1008
*Szt. Mihályúr .	547	1035	626	*1016
Vajk	557	1046	635	1025
Verebély	623	1118	657	1045
Zsitva-Ujfalu . .	636	1128	708	1056
*Betekeints . . .	645	1136	716	*1104
Taszár	655	1146	724	1112
Aranys-Maróth . .	712	1209	737	1125
Kis-Tapolcsány .	723	1221	747	1135

Vissza.

Kis-Tapolcsány	510	833	353	820
Aranys-Maróth . .	520	851	405	835
Taszár	532	907	417	851
*Betekeints órh.	535	915	*423	*859
Zsitva-Ujfalu . . .	547	925	432	900
Verebély	609	951	456	936
Vajk	619	1004	506	948
*Szt. Mihályúr . .	627	1014	*514	958
Mánya	635	1031	524	1012
Kis-Mánya	640	1037	529	1019
Zsitva-Födemes . .	649	1049	*538	1034
Nagy-Surány . . . érk.	700	1104	549	1047
„ „ ind.	707	1109	554	1102
*Bánkeszi órh. . .	715	1117	*602	*1112
Érsekujvár . . . . érk.	727	1129	614	1126

A fekete vonalal aláhúzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják.
gy = gyorsvonat; s = személyvonat.
*jelöltek feltételes megállás.

„Utmutató“ legújabb vasuti menetrend
kapható:
Nyitrai és Társa r. t.
könyv-, papir- és zeneműkereskedésében LÉVÁN.

Császárfürdő. Budapest. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kénes hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, konyhasavas iszapfürdők, iszaphorogatasok, uszodák, külön hőgyekek és urak részére, Török-, kő- és márványfürdők: hőleg-, szénasavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes lakosztoba. Szold kezelés, jutányos árak. Gyógy és zeneéij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

„AZ OLLA“ szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jólállás. Araucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

„OLLA“ GUMMI
különlegesség. A tudomány mai állása szerint legjobb létező Gummi óvszer.

„AZ OLLA“ több mint 200 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható az ország minden gyógy-szertárában és jobb drogériákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utáztatot mint „ép oly jól“ feldicsérni: Az elárúsító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti propagandá reklámot ingyen küld az

„OLLA“ gummigyár Wien. H.437 Fraterstrasse 57
Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában és PICK EDE illatszerezs-üzletében.

A mesterdalnok.

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

eg. régióának bizonyult háziszser, mely már sol év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvénynél, oszónál és meghűléseknél. Nygelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszer-táiban kapható. — Főraktár: Török lözsef gyógyszeresznél, Budapest.
Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó üzlet.

Nagyforgalmu, modernül épített **K O R C S M A** melléképületekkel, országút mellett Ipolyságságtól 8 kilométerre, családi ok miatt eladó.

Biztos szép jövedelmi forrás. — Esetleg 90 hold prima birtok is eladó. — **HIRSCHBERG IGNÁCZ** Kistompa, Hont megye.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **L É V Á N.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó géпкиállitás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

A legjobb és legtartósabb minőségű

kévekötelek

legolcsóbb beszerzési forrása

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedése.

Árak lévai raktárból szállítva 1000 darabonként:

145 cm.	150 cm.	160 cm.
K 11.—	K 11.25	K 11.75

Vizmentes ponyvák, gépszijak, gépolajok valamint mindennemű gazdasági cikkek gyári áron.

TELEFON 14. sz.

Naponként friss teavaj.